

Postanowienie z dnia 14 listopada 2008 r.

II PZ 35/08

1. Zmiana wartości przedmiotu sporu musi być wyraźna i dokonana w trakcie postępowania przed sądem, a nie w postępowaniu międzyinstancyjnym.

2. Nie stanowi zmiany wartości przedmiotu sporu oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia w sposób odbiegający (niższy) od określonej w pozwie wartości dochodzonych roszczeń.

Przewodniczący SSN Romualda Spyt, Sędziowie SN: Małgorzata Gersdorf (sprawozdawca), Jerzy Kwaśniewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 listopada 2008 r. sprawy z powództwa Wojciecha S. przeciwko Krzysztofowi O. o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych i zapłatę, na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy z dnia 10 lipca 2008 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e

Wyrokiem z dnia 28 marca 2008 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Lublinie zasądził od pozwanego Krzysztofa O. na rzecz powoda Wojciecha S. kwotę 5.126,71 zł brutto z odsetkami ustawowymi od kwot wskazanych w pkt I wyroku tytułem wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, w pozostałym zakresie powództwo oddalił, umorzył postępowanie w zakresie ograniczonego powództwa oraz orzekł o kosztach procesu.

Reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika - powód wnosząc apelację i skarżąc wyrok w całości określił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 43.926,40 zł i uiścił opłatę sądową od apelacji w kwocie 30 zł.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej odrzucenie z powodu nieuiszczenia we właściwej wysokości opłaty sądowej. Zdaniem pozwanego wartość

przedmiotu sporu przewyższała 50.000 zł, stąd apelacja powoda powinna być opłacona opłatą stosunkową (5%) od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy postanowieniem z dnia 10 lipca 2008 r. [...] apelację odrzucił jako źle opłaconą na podstawie art. 130² § 3 k.p.c.

W sprawie powód określił w pozwie swoje roszczenia na kwotę ponad 70.000 zł, zatem opłata sądowa od apelacji powinna być stosunkowa (5% od wartości zaskarżenia) a nie podstawowa (30 zł), jaką apelacja powoda została opłacona.

Zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 10 lipca 2008 r. [...] wniósł powód, zarzucając mu: 1) obrazę przepisów postępowania, w szczególności art. 370 k.p.c., przez błędną wykładnię prowadzącą do przyjęcia, iż w sprawie zaszły okoliczności upoważniające sąd do odrzucenia apelacji; 2) naruszenie art. 130 § 1 k.p.c., przez jego niezastosowanie. Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o: 1) uchylenie zaskarżonego postanowienia; 2) zwolnienie powoda z kosztów niniejszego postępowania.

W uzasadnieniu zażalenia powód podniósł, iż apelacja została opłacona w prawidłowej wysokości. Powód wprawdzie w pozwie określił swoje roszczenie na kwotę ponad 70.000 zł, niemniej ostatecznie, w oparciu o dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, określił swoje żądanie na kwotę 43.926,40 zł i zasądzenia kwoty w takiej wysokości domagał się od pozwanego przed zamknięciem przewodu sądowego. Tym samym, podstawą do określania opłaty od apelacji, winna być kwota pieniężna podana ostatecznie przez powoda, stanowiąca w myśl art. 19 k.p.c. wartość przedmiotu sporu. Potwierdzeniem wartości przedmiotu zaskarżenia jest pismo powoda z dnia 12 maja 2008 r., w którym w wykonaniu zobowiązania Sądu, podaje wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 43.926,40 zł.

Uzasadniając zażalenie skarżący podniósł dodatkowo, że postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy nie respektuje wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2008 r., P 18/07, który wyeliminował z porządku prawnego art. 370¹ k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie ma uzasadnionych podstaw. Rodzaj opłaty sądowej od środków zaskarżenia wymienionych w sprawach z zakresu prawa pracy zależy od wartości przedmiotu sporu, która może być w trakcie postępowania przed Sądem pierwszej

instancji ograniczona (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2008 r., I PZP 14/08). Zmiana ta jednak musi być dokonana w trakcie postępowania przed sądem *meriti*. Nie stanowi zatem zmiany wartości przedmiotu sporu oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia, w sposób odbiegający (niższy) od określonej w pozwie wartości dochodzonych roszczeń.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.), w sprawach z zakresu prawa pracy pobiera się opłatę podstawową w kwocie 30 zł wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (zdanie pierwsze), przy czym w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 zł, pobiera się od wszystkich podlegających opłacie pism procesowych opłatę stosunkową. Przepis art. 35 ust. 1 zdanie drugie ustawy dotyczy spraw, w których wartość przedmiotu sporu, a nie wartość przedmiotu zaskarżenia, przewyższa kwotę 50.000 zł. Wartość przedmiotu sporu i wartość przedmiotu zaskarżenia nie są pojęciami tożsamymi. Stosownie do treści art. 19 k.p.c. wartość przedmiotu sporu stanowi suma właściwa dla chwili wniesienia pozwu albo dla ostatecznego sprecyzowania żądań przed Sądem pierwszej instancji. Tak określona wartość pozostaje niezmienną do końca postępowania, chyba że w dalszym jego toku nastąpi dopuszczalne przekształcenie przedmiotowe powództwa (jego zmiana) pociągające za sobą zmianę wartości przedmiotu sporu (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 14 listopada 1997 r., III CZ 82/97, Prokuratura i Prawo 1998 nr 6, poz. 38).

W rozpoznawanej sprawie nie doszło do zmiany powództwa. Dopiero bowiem na etapie postępowania międzyinstancyjnego (nawet nie w piśmie procesowym zawierającym apelację) skarżąca wskazała na wartość przedmiotu zaskarżenia niższą niż pierwotnie określona wartości dochodzonych pozwem roszczeń. Zarzut nierepektowania przez Sąd drugiej instancji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2008 r., P 18/07, nie może się ostać z tego powodu, że wyrok Trybunału dotyczy braków formalnych apelacji nie zaś opłaty od pisma składanego przez profesjonalnego pełnomocnika.

Z tych względów, na zasadzie art. 394¹ § 1 i § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

=====